EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.9.2020
COM(2020) 618 final

KOMISSION TIEDONANTO

Tiukennettua valvontaa koskeva päivitys - Kreikka, syyskuu 2020

{COM(2020) 618 final} - {SWD(2020) 208 final}

TAUSTA

Kreikan talouskehitystä ja -politiikkaa seurataan talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ja asetuksen (EU) N:o 472/2013[1] mukaisen tiukennetun valvonnan kehyksen puitteissa. Kreikkaan kohdistuvan tiukennetun valvonnan toteutuksesta annetuissa täytäntöönpanopäätöksissä[2] otetaan huomioon se, että Kreikan on toteutettava edelleen toimenpiteitä, joilla pyritään puuttumaan talous- ja rahoitusvaikeuksien todellisiin tai mahdollisiin syihin. Kreikan on myös toteutettava rakenneuudistuksia, joilla tuetaan vankkaa ja kestävää talouskasvua.

Tiukennettu valvonta muodostaa kattavan kehyksen talouden kehityksen seurannalle ja sellaisten politiikkatoimien toteuttamiselle, joita tarvitaan talouden kestävän elpymisen varmistamiseksi. Sen puitteissa arvioidaan säännöllisesti viimeaikaista talous- ja finanssialan kehitystä Kreikassa sekä seurataan valtion rahoitusehtoja ja velkakestävyysanalyysin päivityksiä. Tiukennetun valvonnan puitteissa myös arvioidaan Kreikan 22. kesäkuuta 2018 kokoontuneelle euroryhmälle antamaa yleistä sitoumusta siitä, että se jatkaa Euroopan vakausmekanismin ohjelman mukaisesti hyväksyttyjä uudistuksia, saattaa ne päätökseen sekä varmistaa, että rahoitustukiohjelmissa hyväksyttyjen tärkeiden uudistusten tavoitteet saavutetaan. Tiukennetun valvonnan puitteissa seurataan niin ikään erityissitoumusten täytäntöönpanoa. Tavoitteena on saattaa keskeiset rakenneuudistukset päätökseen sovittuihin määräaikoihin mennessä (vuoden 2022 puoliväliin asti ulottuvalla jaksolla) kuudella keskeisellä alalla, jotka ovat i) finanssipolitiikka ja julkisen talouden rakenne, ii) sosiaalipalvelut, iii) rahoitusvakaus, iv) työ- ja tuotemarkkinat, v) Kreikan omaisuudenhoitoyhtiö (Hellenic Corporation of Assets and Participations) ja yksityistäminen sekä vi) julkishallinnon nykyaikaistaminen[3].

Tämä on seitsemäs Kreikkaan kohdistuvaa tiukennettua valvontaa koskeva kertomus. Kertomus perustuu 13. ja 14. heinäkuuta 2020 etäyhteydellä järjestetyssä tapaamisessa tehtyihin havaintoihin sekä viranomaisten kanssa käytyyn säännölliseen vuoropuheluun. Etäyhteydellä järjestetyn tarkastuskäynnin toteutti Euroopan komissio yhdessä Euroopan keskuspankin (EKP) kanssa[4]. Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) osallistui tähän prosessiin ohjelman jälkiseurantapuitteidensa (Post Program Monitoring Cycle) yhteydessä, kun taas Euroopan vakausmekanismi osallistui ennakkovaroitusjärjestelmänsä puitteissa sekä Euroopan komission ja Euroopan vakausmekanismin yhteistyösuhteista 27. huhtikuuta 2018 allekirjoitetun yhteistyöpöytäkirjan mukaisesti. Tässä kertomuksessa arvioidaan niiden Kreikan euroryhmälle antamien sitoumusten täytäntöönpanoa, jotka koskevat uudistuksen päätökseen saattamista vuoden 2020 puoliväliin mennessä. Kertomus ei ole kytköksissä politiikkatoimista riippuvien velkatoimenpiteiden seuraavan osion toteuttamiseen, joka

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 472/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien euroalueen jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 1).

2 Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1142, annettu 29 päivänä heinäkuuta 2020, Kreikkaa koskevan tiukennetun valvonnan jatkamisesta (EUVL L 248, 31.7.2020, s. 20–23).

3 https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf

4 EKP:n henkilöstö osallistui tarkastuskäyntiin EKP:n toimivallan mukaisesti ja tarjosi näin asiantuntemusta finanssisektoria koskevasta politiikasta ja makrotason kriittisistä kysymyksistä, kuten julkisen talouden kokonaistavoitteista, kestävyydestä ja rahoitustarpeista. Tätä käyntiä edelsi tekninen tarkastuskäynti, joka järjestettiin myös etäyhteydellä 2. –10. heinäkuuta 2020.

voitaisiin panna täytäntöön hyväksytyn kaksivuotisen aikataulun mukaisesti ja kahdeksatta kertomusta hyödyntäen. Kahdeksas kertomus on tarkoitus julkaista marraskuussa.

KOKONAISARVIOINTI

Kreikan hallitus on tähän asti onnistunut hillitsemään koronavirusepidemian leviämistä ja ottanut käyttöön lukuisia toimia sen sosioekonomisten kustannusten rajoittamiseksi, mutta pandemian odotetaan yhä vaikuttavan voimakkaasti talouteen. Toukokuuhun asti kestäneen ensimmäisen rajoittamistoimenpiteiden aallon jälkeen viranomaiset ovat mukauttaneet eri aloilla sovellettavien toimien tiukkuutta pandemian leviämiseen nähden. Viranomaiset ovat ottaneet käyttöön lukuisia tukitoimia ja reagoineet nopeasti kulloisinkiin tapahtumiin laajentamalla tai muuttamalla jo käytössä olevia toimenpiteitä tai perustamalla uusia tukimekanismeja tiettyjä aloja varten pandemian levitessä. Tästä huolimatta Kreikan työttömyysaste on yhä EU:n korkein, ja on todennäköistä, että vaikutukset kohdistuvat sen talouteen voimakkaammin kuin joihinkin muihin jäsenvaltioihin, kun otetaan huomioon matkailualan laajuus ja yleisemmin palvelualan ja pienten ja keskisuurten yritysten suuri osuus.

Pandemian aiheuttamista kielteisistä olosuhteista huolimatta Kreikassa on viime kuukausien aikana edistetty merkittävästi tärkeitä uudistuksia, kuten erityisesti kauan odotetun lainsäädäntöehdotuksen viimeistely, jolla toteutetaan maksukyvyttömyyslainsäädännön kokonaisvaltainen uudistus. Viranomaiset ovat myös ottaneet käyttöön uuden, laajemman tilapäisen lyhennetyn työajan järjestelmän, jotta yritykset voivat joustavammin mukauttaa työaikaansa ja työntekijät saavat korvauksen tekemättömistä työtunneista. Komissio tukee EU:n puolesta tätä ja muita kiireellisiä toimenpiteitä eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE)[5] puitteissa yhteensä 2,7 miljardilla eurolla. Kaikki nämä toimenpiteet ovat ajankohtaisia, koska koronaviruspandemia asettaa uusia haasteita sekä rahoitusalalle että työmarkkinoille, minkä vuoksi tehokkaat sopeuttamismekanismit ovat keskeisessä asemassa.

Myös seuraavilla aloilla on edistytty hyvin:

- investointien lisensointia koskeva uudistus, jonka yhteydessä on lakkautettu vanhentunut haittaluokitus ja toteutettu talouden toimintojen uudelleenluokittelu EU:n lainsäädännön kanssa yhteensovitettuihin ympäristökriteereihin perustuen, minkä odotetaan helpottavan huomattavasti teollisuudelle aiheutuvaa rasitetta

- energiapolitiikka, ruskohiilivoimaloiden käytöstä poiston jatkaminen ja tavoitemallin täytäntöönpanon edistyminen sen käyttöönoton viivästymisestä huolimatta ja

- julkishallinto, johon liittyvä tärkeä aloite virkamiesten valinnasta vastaavan riippumattoman viranomaisen valmiuksien vahvistamiseksi on edennyt lopulliseen hyväksymisvaiheeseen, minkä lisäksi on tarkoitus laajentaa julkisoikeudellisten yhteisöjen ylemmän johdon virkoja koskevaa avointa valintamenettelyä.

Hallitus on myös edistynyt hyvin muiden uudistusten kohdalla, jotka eivät erityisesti liity euroryhmälle annettuihin sitoumuksiin mutta joiden odotetaan vaikuttavan merkittävästi liiketoimintaympäristöön ja sijoittajien mielialaan. Tähän sisältyvät ammatillisen koulutuksen kunnianhimoinen uudistus ja digitaalisen hallinnon edistäminen. Uudessa kasvustrategiassa, joka olisi tarkoitus saattaa pian päätökseen, on tarkoitus esittää

[5] Neuvoston asetus (EU) 2020/672, annettu 19 päivänä toukokuuta 2020.

kunnianhimoisia toimenpiteitä talouden elpymisen ja kestävän kasvun edistymisen tukemiseksi. Viranomaiset ovat lisäksi aloittaneet hyväksyttyjen toimenpiteiden käyttöönoton nopeuttaakseen julkisten investointien toteuttamista, jotka ovat myös ratkaisevassa asemassa, kun tuetaan uuden monivuotisen rahoituskehyksen ja Next Generation EU -välineen puitteissa saataville asetettavien EU:n varojen nopeaa käyttöönottoa. Kreikan odotetaan saavan huomattavan osuuden elpymis- ja palautumistukivälineen varoista. Erityisesti tämän vuoksi on tärkeää edistää nopeasti keskeisiä suotuisia uudistuksia, kuten strateginen hankesuunnitelma ja hankkeiden valmisteluväline, julkisia hankintoja koskeva uudistus ja korruptiontorjunnan puitteiden vahvistaminen entisestään.

Hyvästä edistyksestä huolimatta koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi joihinkin politiikanaloihin lisäten joissakin tapauksissa aiempia viivästyksiä. Pandemia ja siihen liittyvät rajoittamistoimenpiteet ovat johtaneet ennennäkemättömiin talouden häiriöihin ja edellyttäneet painopisteiden välitöntä sopeuttamista. Koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi uudistusten täytäntöönpanovalmiuksiin erityisesti aloilla, jotka ovat riippuvaisia työvoimavaltaisista prosesseista, komiteoiden työstä ja lainsäädäntöön tai oikeuslaitokseen liittyvistä toimista. Tämän seurauksena aiemmin alullepantujen uudistusten edistyminen on väliaikaisesti pysähtynyt monilla aloilla, kuten erityisesti maksurästien selvittämisen, julkisten tulojen hallinnoinnin, terveydenhuollon, kiinteistörekisterihankkeen ja yksityistämisen aloilla, lisäten joissakin tapauksissa aiempia täytäntöönpanovaikeuksia. Joidenkin lainsäädäntöehdotusten kohdalla saavutetusta hyvästä edistyksestä huolimatta viranomaisten on vielä myös saatettava päätökseen rahoitusalaan liittyviä uudistuksia.

Kertomuksessa todetaan, että ottaen huomioon pandemian aiheuttamat poikkeukselliset olosuhteet, jotka ovat väistämättä viivästyttäneet monien toimien toteuttamista, Kreikka on saavuttanut hyvää edistystä uudistussitoumustensa täytäntöönpanossa. On myönteistä, että kaikkien sitoumusten täytäntöönpanon edistäminen on aloitettu uudelleen, vaikka pandemian aiheuttamat viivästykset ovat väistämättä johtaneet joidenkin sitoumusten toteuttamisen lykkäämiseen myöhempään aikaan. Viranomaisia kannustetaan jatkamaan resurssien käyttöönottoa, jotta voidaan toteuttaa kaikkia tarvittavia toimia erääntyneiden erityissitoumusten täyttämiseksi hyvissä ajoin ennen tehostettua valvontaa koskevaa kahdeksatta kertomusta, joka on tarkoitus esittää marraskuussa ja jonka osalta ennakoidaan politiikkatoimista riippuvien velkatoimenpiteiden seuraavan osion toteuttamista. Tämä edellyttää Kreikan viranomaisten jatkuvaa sitoutumista erityisesti maksurästien, terveydenhuollon ja yksityistämisen aloilla sekä rahoitusalalla, joilla on toteutettava lisätoimia.

TALOUDEN KEHITYS

Koronaviruspandemian ja sen rajoittamistoimenpiteiden odotetaan vaikuttavan merkittävästi Kreikan talouteen. Tarvittavien tiukkojen rajoittamistoimenpiteiden, jotka pantiin täytäntöön maaliskuun viimeisellä viikolla ja jotka olivat voimassa toukokuun loppuun asti, odotetaan vaikuttaneen voimakkaimmin talouden toimintaan vuoden toisella neljänneksellä. Pandemiasta eniten kärsineiden alojen, kuten matkailun ja liikenteen, osuus Kreikan viennistä ja koko arvonlisästä on merkittävä. Työttömyysaste nousi toukokuussa 17 prosenttiin, kun se oli helmikuussa 15,9 prosenttia, mikä keskeytti vuoden 2013 lopusta alkaen havaitun laskusuuntauksen. Tukitoimenpiteet ovat tähän mennessä auttaneet pitämään työttömyyden kurissa, mutta työmarkkinoiden ”jäätymisestä” on jo merkkejä. On odotettavissa, että kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen ja yritysten voittojen supistuminen, kuluttajien käyttäytymisen muuttuminen ja yleinen epävarmuus vaikuttavat kotimaiseen kysyntään. Kuluttajahintojen odotetaan laskevan vuonna 2020 ja nousevan

hieman vuonna 2021 elpymisen myötä. Talouden toimeliaisuuden odotetaan jäävän vuonna 2020 selvästi vuoden 2019 tasojen alle ja elpyvän täysin vasta vuonna 2022 vuonna 2021 tapahtuvan osittaisen palautumisen jälkeen; bkt:n kasvun odotetaan olevan –9 prosenttia vuonna 2020 ja 6 prosenttia vuonna 2021.

Hallituksen tukitoimenpiteillä on autettu suojaamaan taloutta laajamittaisilta konkursseilta ja työpaikkojen menetyksiltä. Hallituksen tukitoimenpiteiden yhdistelmä, jossa alennetaan verorasitetta 3,1 miljardilla eurolla (1,9 prosenttia bkt:stä), suojellaan työpaikkoja ja tuloja 4,1 miljardilla eurolla (2,4 prosenttia bkt:stä) ja helpotetaan maksuvalmiusongelmia 5,9 miljardilla eurolla (3,5 prosenttia bkt:stä), on lähestymistapana tasapainoinen, ja sen odotetaan olevan ratkaisevassa asemassa ylläpidettäessä talouden rakennetta ja autettaessa siten taloutta elpymään.

Pandemian leviämiseen liittyvä epävarmuus ja siten sen vaikutus talouteen ovat yhä poikkeuksellisen suuria. Epävarmuus ei liity ainoastaan pandemiaan ja sen leviämiseen Kreikassa ja muualla maailmassa vaan myös tuleviin toimenpiteisiin, joita saatetaan tarvita viruksen leviämisen hillitsemiseksi. Epävarmuus aiheuttaa taloudessa lisäksi pitkäaikaisempia vaikutuksia, jotka johtuvat rajoituksista, kuluttajien käyttäytymisen muuttumisesta, mahdollisista konkursseista ja hiljattain työttömiksi jääneiden vaikeuksista palata työmarkkinoille. EU:n uusien tukiohjelmien, erityisesti elpymis- ja palautumistukivälineen, nopea käyttöönotto olisi keskeisen tärkeää, jotta tasapainotetaan näitä vaikutuksia ja annetaan tarvittavaa tukea uudistuksille, investoinneille ja kasvulle. Arvioinnissa otetaan myös huomioon huomattavat geopoliittiset jännitteet ja kasvavat muuttovirrat, jotka lisäävät epävarmuutta.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS JA NÄKYMÄT

Vuoden 2020 julkisen talouden näkymät ovat heikentyneet edellisen kertomuksen jälkeen. Kun otetaan huomioon Euroopan komission kesällä 2020 esittämä väliennuste ja toukokuusta 2020 alkaen toteutetut tärkeimmät toimenpiteet pandemian seurausten lieventämiseksi, perusalijäämän odotetaan olevan noin 5,8 prosenttia bkt:stä vuonna 2020. Näissä ennusteissa ei vielä ole otettu huomioon korkeimman hallinto-oikeuden 14. heinäkuuta tekemän eläkkeitä koskevan päätöksen vaikutusta eikä tilintarkastustuomioistuimen vireillä olevaa päätöstä, joiden kokonaiskustannusten arvioidaan tällä hetkellä olevan 0,8 prosenttia suhteessa bkt:hen. Julkisen talouden näkymiä koskevaa täysimääräistä päivitystä valmistellaan vuoden 2021 alustavan talousarviosuunnitelman yhteydessä.

Viranomaiset ovat jatkaneet joidenkin aiempien toimenpiteiden soveltamista muutaman lisäkuukauden ajaksi ja hyväksyneet väliaikaisia lisätoimenpiteitä koronaviruskriisiin puuttumiseksi. Kun otetaan huomioon, että takaisinmaksettavien ennakoiden maksamiseen yrityksille varatut 2 miljardin euronmäärärahat oli käytetty kokonaisuudessaan heinäkuuhun 2020 mennessä, hallitus päätti laajentaa toimenpidettä ja järjestää syyskuussa kolmannen hakemuskierroksen, jonka määrärahojen odotetaan olevan suuruudeltaan 1 miljardi euroa, minkä lisäksi on odotettavissa, että vuoden loppuun mennessä järjestetään vielä yksi kierros. Tämän lisäksi verolykkäyksiä ja verovelkojen lyhennyksiä on mahdollista maksaa takaisin 24 erässä tammikuusta 2021 alkaen. Viranomaiset ovat myös ottaneet toukokuusta 2020 alkaen käyttöön uusia toimenpiteitä, kuten 1) oikeus vähentää yhteisöverojen ja henkilökohtaisten tuloverojen ennakkomaksuja yritysten ja itsenäisten ammatinharjoittajien liikevaihdon supistuessa merkittävästi (odotettu vaikutus julkiseen talouteen 0,9 prosenttia suhteessa bkt:hen vuonna 2020), 2) lyhennetyn työajan järjestelmä ja muita toimenpiteitä, joilla ylläpidetään työllisyyttä (julkiselle taloudelle aiheutuva odotettu

kustannus 0,6 prosenttia suhteessa bkt:hen vuonna 2020), 3) toimenpiteet, joilla pyritään hillitsemään matkailuun kohdistuvaa vaikutusta erityisten sosiaalisen matkailun ohjelmien ja laajennetun mainoskampanjan välityksellä, 4) liikenteen, juomien, matkailupakettien ja elokuvalippujen arvonlisäverokannan väliaikainen alentaminen 24 prosentista 13 prosenttiin ja 5) tilapäisen maksuerätuen käyttöönotto asuntolainoille sekä kuluttaja- ja yrityslainoille, joiden vakuutena on pääasiallinen asunto; sillä autetaan koronaviruspandemiasta taloudellisesti kärsineitä velallisia, joilla on asuntolainaa pääasiallisesta asunnosta. Näistä lisätoimenpiteistä julkiselle taloudelle aiheutuvat kustannukset ovat arviolta yhteensä 1,8 prosenttia suhteessa bkt:hen vuonna 2020. Elpymisen tueksi ensi vuonna toteutettavista väliaikaisista lisätoimenpiteistä ilmoitettiin 12. syyskuuta, ja niitä arvioidaan vuoden 2021 alustavan talousarviosuunnitelman yhteydessä.

Viranomaiset ovat myös pidentäneet sellaisten aiemmin toteutettujen toimenpiteiden soveltamisaikaa, joilla tuetaan kotitalouksien ja yritysten maksuvalmiutta. Kreikan kehityspankin pienille ja keskisuurille yrityksille myöntämiä yhteisrahoituslainoja on korotettu 588 miljoonalla eurolla yhteensä 838 miljoonaan euroon. Lisäksi henkilökohtaisen tuloveron, yhtiöveron ja kiinteistöveron maksuaikaa on pidennetty (mikä ei kuitenkaan vaikuta suoriteperusteiseen julkisen talouden tasapainoon).

Viranomaiset ovat aloittaneet uudelleen työn saattaakseen päätökseen kiinteistöjen arvoa koskevan valtion laajuisen arvioinnin, jonka perusteella kiinteistövero (ENFIA) määritetään. Tämä on vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus, jota on nyt lykätty vuoden 2021 puoliväliin. Koronaviruksen johdosta toteutetut sulkutoimet aiheuttivat väistämättömiä viivästyksiä aiemmin tänä vuonna. Tiedonkeruuseen ja laadunarviointiin liittyvä työ, johon nykyisten arvoalueiden hintojen lopullinen määrittely perustuu, on tarkoitus saattaa päätökseen vuoden loppuun mennessä. Tämän vuoden ENFIA-kiinteistöverot arvioidaan siis pääasiassa aiempien kiinteistöveron arvojen perusteella. Nykyisen valtion laajuisen arvoaluejärjestelmän laajentamista on tarkasteltava ensi vuonna vuoden 2021 puoliväliin siirretyn määräajan mukaisesti.

Julkisen talouden ennusteet ovat yhä hyvin epävarmoja. Pandemian leviäminen ja siihen liittyvät rajoittamistoimenpiteet aiheuttavat merkittävää epävarmuutta makrotalouden ja siten julkisen talouden kehityksen kannalta. Maaliskuussa puhjenneen koronaviruspandemian ohella Kreikkaa koettelevat jälleen muuttopaineet ja geopoliittiset jännitteet, joiden vuoksi saatetaan tarvita lisärahoitusta. Heikentynyt talousympäristö aiheuttaa valtiontakauksiin liittyviä lisäriskejä. Tämän lisäksi julkiseen talouteen kohdistuu edelleen riskejä, jotka liittyvät parhaillaan meneillä olevaan oikeudenkäyntiin julkista kiinteistöyhtiötä vastaan viimeaikaisten välitystuomioiden pätevyyttä koskevan asian ollessa yhä vireillä Ateenan muutoksenhakutuomioistuimessa, julkisen palvelun velvoitteesta johtuvien maksujen suorittamiseen Kreikan postille, mahdollisesti lähitulevaisuudessa, tilintarkastustuomioistuimen odotettuun päätökseen eläkeläisille suoritettavista takautuvista maksuista ja lisäeläkkeitä ja kausibonuksia (ks. jäljempänä) koskevaan korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen. Myönteiseltä kannalta voidaan todeta, että Kreikan odotetaan hyötyvän merkittävästi uusista välineistä, kuten elpymis- ja palautumistukivälineestä, jonka tavoitteena on tukea investointeja ja uudistuksia EU:ssa seuraavalla ohjelmakaudella ja jonka odotetaan tukevan kasvua ja julkisen talouden kohentumista.

JULKISTEN TULOJEN HALLINNOINTI

Riippumattoman julkisista tuloista vastaavan viranomaisen henkilöstömäärä jatkoi hidasta kasvuaan jääden kuitenkin selvästi tavoitteista (erityissitoumus), ja

henkilöresursseja koskevan kokonaisuudistuksen alalla on saavutettu vähäistä edistystä. Henkilöstömäärä oli 11 916 vuoden toisella neljänneksellä verrattuna vuoden 2019 loppuun asetettuun tavoitteeseen, jonka mukaan henkilöstömäärän olisi pitänyt olla 12 500. Lisäksi viranomaiset ovat hyväksyneet säädöksiä, joiden seurauksena riippumattoman viranomaisen henkilöstöä on siirretty muihin elimiin, minkä vuoksi asetettujen henkilöstötavoitteiden saavuttaminen on entistä vaikeampaa. Henkilöstöresursseja koskevan uudistuksen, jonka odotetaan helpottavan merkittävästi riippumattoman viranomaisen valmiuksia houkutella tarvitsemaansa korkean ammattitaidon henkilöstöä ja varmistaa sen pysyvyys, saattaminen päätökseen riippuu palkkataulukkosääntelyn hyväksymisestä. EU:n toimielimet kannustivat viranomaisia hyväksymään sen seuraavalla tarkastelujaksolla.

Riippumattoman viranomaisen tietoteknisiin puitteisiin ja sen pääkonttoriin liittyvissä asioissa on edistytty vaihtelevasti, ja tulevien kuukausien aikana on tarkoitus hyväksyä lisää keskeisiä toimenpiteitä. Kreikassa on valmisteltu tietoteknisiä puitteita koskeva etenemissuunnitelma, ja sähköisen kirjanpidon ja muiden riippumattoman viranomaisen tarjoamien verkkopalvelujen myDATA-alustan käyttöönotto on tarkoitus saattaa päätökseen lokakuuhun 2020 mennessä. Riippumattoman viranomaisen pääkonttorin toimintojen keskittämistä yhteen paikkaan koskeva suunnittelu edistyy. Uuden rakennuksen rakentamista koskeva tarjouskilpailu on tarkoitus käynnistää vuoden 2021 ensimmäiseen neljännekseen mennessä.

Kreikan viranomaiset ovat valmistelleet salakuljetuksen torjuntatoimien vahvistamista koskevan lakiehdotuksen, johon sisältyy säännöksiä salakuljetuksen torjuntatoimia koordinoivan operatiivisen koordinointikeskuksen toiminnallisten valmiuksien vahvistamiseksi, ja se on tarkoitus hyväksyä lokakuuhun 2020 mennessä. Salakuljetuksen torjuntatoimia koordinoivan operatiivisen koordinointikeskuksen valmiuksia vahvistetaan ottamalla käyttöön uusi virkamiesten valintaprosessi, jossa siirtojen kestoa pidennetään enintään kuuteen vuoteen, samalla kun rakenne sisältyy edelleen tiiviisti riippumattoman viranomaisen puitteisiin. On tärkeää hyväksyä nopeasti primaari- ja sekundaarilainsäädäntöä sekä varmistaa riippumattoman viranomaisen riittävät resurssit, jotta se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.

Valtiovarainministeriön toimivallan alaisuuteen on perustettu väliaikainen verovelkariitojen sovittelukomitea. Hyväksyttyjen säännösten mukaisesti komitean toimeksianto päättyy heinäkuussa 2021. Vaikka hyväksyttävien sovitteluratkaisujen odotetaan lievittävän oikeusjärjestelmän taakkaa, on tärkeää, että uuden komitean toimeksiantoa ei laajenneta, koska riskinä on, että luodaan rinnakkaisjärjestelmä riippumattoman viranomaisen alaisuuteen kuuluvan riitojen sovittelusta vastaavan elimen oheen.

Pandemia on toistaiseksi vaikuttanut vain vähän julkisen velan perintään. Verovelkojen perinnän tuloksia vuoden toiselta neljännekseltä ei ole vielä julkaistu, mutta tammi- ja toukokuun 2020 välistä aikaa koskevien alustavien kuukausittaisten tulosten perusteella vaikuttaa siltä, että maksukulttuuri ei ole kokonaisuudessaan häiriintynyt merkittävästi. Toisin kuin aiempina kausina, sosiaaliturvamaksuvelkojen perinnästä vastaava yhteinen keskus ei täyttänyt tavoitteitaan, jotka oli asetettu ennen koronaviruspandemiaa.

JULKINEN VARAINHOITO

Koronaviruspandemian puhkeaminen on hidastanut maksurästien poistamista, mikä lisää aiempia täytäntöönpanovaikeuksia. Kesäkuussa 2020 maksurästejä oli 1,5 miljardia euroa, mikä on 667 miljoonaa euroa enemmän kuin lokakuussa 2019 hyväksytty rästien

poistamistavoite. Tämä kuvastaa vain osittain häiriöitä, joita pandemia on aiheuttanut työvoimavaltaisissa prosesseissa. Tässä yhteydessä merkittävä tekijä on käsittelemättömien eläkehakemusten määrän odottamaton kasvu, mikä on lisännyt vuoden 2021 puoliväliin mennessä selvitettäviä määriä. Viranomaiset sitoutuivat päivittämään suunnitelmansa lokakuun 2020 loppuun mennessä ja antamaan yksityiskohtaisia tietoja uuden eläkesuman selvittämisestä. Joidenkin keskeisten rakenteellisten toimenpiteiden – mukaan lukien uusien eläkehakemusten käsittelyn ja hyväksymisen automatisointi ja yhdistetyn sosiaaliturvarahaston (e-EFKA) digitalisointi – raportoidaan kuitenkin etenevän yleisesti ottaen suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi viranomaiset hyväksyvät ja panevat täytäntöön korjaavia lisätoimenpiteitä monilla alasektoreilla, jotta korvataan viivästykset ja saatetaan selvityssuunnitelman täytäntöönpano jälleen suunnitelmien mukaiseksi. Näissä toimissa keskitytään erityisesti eläkkeisiin, terveydenhuoltoon ja talousarvion ulkopuolisiin varoihin sekä tietoteknisten seurantavälineiden parantamiseen. Viranomaiset odottavat, että näiden toimenpiteiden vaikutukset ilmenevät elokuuta koskevissa tiedoissa, joita arvioidaan seuraavassa tiukennettua valvontaa koskevassa kertomuksessa.

Kreikan tilintarkastustuomioistuimen suosittamia rakenneuudistuksia toteutetaan maksujärjestelmän parantamiseksi (vuoden 2021 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus). Terveydenhuoltoalan digitalisointiin ja keskitettyyn julkisten hankintojen järjestelmään liittyy yhä haasteita. Viranomaiset viimeistelevät parhaillaan uutta lakia, jossa kaikki julkishallinnon alaan liittyvät sisäistä valvontaa koskevat asiaankuuluvat näkökohdat katetaan yhtenäisessä säädöksessä, ja joka on merkittävä edistysaskel. Tämän lisäksi viranomaiset suunnittelevat uusia tilinpitoa koskevia tietoteknisiä puitteita, jotta parannetaan maksumenettelyjä.

Viranomaiset ovat jatkaneet tarvittavien toimien toteuttamista yhteen tiliin perustuvan valtionkassajärjestelmän täysimittaiseksi käyttöön ottamiseksi, jotta parannetaan kassatilanteen seurantaa tilanteessa, jossa kassavirtaennusteen edistyminen on viivästynyt koronaviruspandemian vuoksi (vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus). Yhteen tiliin perustuva valtionkassajärjestelmä on toiminnassa, ja sen ulkopuolelle jäävät yksiköt eivät ole merkittäviä kokonaisvaltaisen maksuvalmiuden kannalta. Valtiovarainministeriö arvioi likviditeettipuskuria koskevien sääntöjen noudattamista yksiköissä lokakuun 2020 loppuun mennessä, minkä myötä saatettaisiin tämä erityissitoumuksen osa tosiasiallisesti päätökseen. Viranomaisia kannustetaan luomaan erityisiä välineitä riskiyksikköjen tiivistä seurantaa varten. Paperiasiakirjojen korvaaminen sähköisillä on edelleen edistynyt. Sitä vastoin kassavirtaennustetta koskevan parhaillaan toteutettavan pilottihankkeen edistyminen on viivästynyt koronaviruspandemian vuoksi, ja sitä arvioidaan uudelleen seuraavassa kertomuksessa.

Tililuettelouudistus, mukaan lukien vuoden 2021 puolivälin ja vuoden 2022 puolivälin sitoumukset, edistyy yleisesti ottaen suunnitelmien mukaisesti, mutta sen täytäntöönpano julkisten investointien talousarviossa on edelleen haaste. Tililuettelouudistusta tukevaan uuteen tietotekniseen järjestelmään liittyviä hankintoja toteutetaan parhaillaan, ja viranomaiset ovat toteuttaneet lisätoimia tukeakseen uudistuksen edistymistä. Tililuettelon toiminnalliseen luokitteluun liittyviä toimia toteutetaan parhaillaan tulosbudjetointikehyksen mukaisesti. Julkisten investointien talousarvion toteuttamisvaiheessa on edistytty myös tililuettelon luokittelujen täytäntöönpanossa. Talousarvion valmisteluvaiheessa sen sijaan käytetään toistaiseksi vähemmän yksityiskohtaista luokittelua. Viranomaiset sitoutuivat tutkimaan mahdollisia parannuskeinoja hyödyntäen teknistä tukea, jota Euroopan komission aikoo antaa.

Viranomaiset valmistelevat lainsäädäntöön muutosta, jossa puututaan julkisiin hankintoihin liittyviin kiireellisimpiin ongelmiin, ja ovat toteuttaneet alustavia toimia, jotta hyväksytään julkisten varojen kestävämpää ja tehokkaampaa käyttöä edistävä uusi hankintamenettelystrategia vuosiksi 2021–2025. Koronavirus vaikutti merkittävästi lain hyväksymisen alkuperäiseen aikatauluun. Laki hyväksytään suunnitelmien mukaisesti lokakuun loppuun mennessä. Siinä puututaan moniin tärkeisiin kysymyksiin julkisia hankintoja koskevassa oikeudellisessa kehyksessä. Lain täysimääräinen ja oikea-aikainen täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, koska julkiset hankinnat ovat myös keskeisessä asemassa tehokkaassa varainhoidossa elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa. Tässä tarkoituksessa viranomaisia kannustetaan hyväksymään toimintasuunnitelma uusien puitteiden täytäntöönpanoa varten. Kreikan keskitetyn julkisen hankintaviranomaisen alaisuuteen perustettiin komitea, joka tarkastelee uutta strategiaa koordinoinnista vastaavan pääsihteeristön tuella. Strategisten suunnitelmien ja toimintasuunnitelmien päätökseen saattamisen määräajaksi on vahvistettu helmikuu 2021.

Viranomaiset ovat aloittaneet sellaisten hyväksyttyjen toimenpiteiden täytäntöönpanon, joilla puututaan viime vuosina havaittuun investointibudjetin toistuvaan alikäyttöön. Strategisen hankesuunnitelman ominaispiirteet ja rooli sekä sen täytäntöönpanon aikataulu hyväksyttiin heinäkuussa 2020. Se luodaan riippumattomaksi yksiköksi, jota koordinoi hallituksen pääministeri, ja sen tehtävänä on käsitellä yli 10 miljoonan euron arvoisia ensisijaisia infrastruktuurihankkeita. Hankkeiden valmisteluvälineellä autetaan hankkeiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Sen sijoittamista ja yksityiskohtia tarkastellaan parhaillaan. On tärkeää varmistaa, että sen sijoittamisen yhteydessä turvataan vakiintuneiden riippumattomien toimielinten oikeudet ja toimivaltuudet. Näillä toimenpiteillä, mukaan lukien toimet, joilla parannetaan julkisten investointien talousarvion seurantaa ja ennustamista, pyritään hyödyntämään käytettävissä olevia varoja parhaalla tavalla ja nopeuttamaan EU:n varojen käyttöä, minkä lisäksi ne ovat keskeisessä asemassa, jotta varmistetaan elpymis- ja palautumistukivälineen tehokas käyttöönotto. Vaikka toimenpiteiden täytäntöönpanosta on apua ainoastaan keskipitkällä aikavälillä, julkisten investointien talousarvion toteuttamisessa tänä vuonna ja tulevina vuosina hyödytään myös EU:n varojen lisääntyvästä käytöstä, koska nykyinen ohjelmakausi on päättymässä ja koska jotkin pandemian torjumiseksi toteutetut toimet rahoitetaan julkisten investointien talousarviosta.

Vuoden 2019 toimintasuunnitelma, jolla parannetaan julkisten investointien talousarvion seurantaa ja ennustamista, pannaan täytäntöön aikataulun mukaisesti. Asiasta vastaavien ministeriöiden välillä toteutetaan jo tiheämpää ja parannettua tiedonvaihtoa, ja muita toimia toteutetaan suunnitelmien mukaisesti. Vaikka koronaviruspandemiasta on aiheutunut vähäisiä viivästyksiä, viranomaiset suunnittelevat niiden kuromista umpeen alkuperäisessä aikataulussa.

VALTION RAHOITUS

Kreikan valtion joukkovelkakirjojen tuotot ja tuottoerot laskivat lähelle kriisin jälkeistä alhaista tasoa. Pitkäaikaisten joukkolainojen tuottoerot suhteessa Saksan valtion joukkolainoihin ovat pienentyneet noin 250 peruspisteellä toukokuun 2020 alusta ja vakautuivat elokuussa alle 1 prosenttiyksikköön viisivuotiskaudella. Suotuisia rahoitusoloja hyödyntäen ja eurojärjestelmän tekemien Kreikan valtion joukkovelkakirjaostojen tukemana julkisen velan hoidosta vastaava virasto laski kesäkuussa 2020 liikkeeseen 10 vuoden joukkovelkakirjan. Joukkovelkakirjahuutokauppa avattiin onnistuneesti uudelleen syyskuussa 2020.

Suotuisat rahoitusolot ja huomattavat kassavarannot tarjoavat puskurin edelleen merkittävien rahoitusriskien vaimentamiseksi. Talousarvion rahoitustarpeet ovat kasvaneet merkittävästi edellisen kertomuksen jälkeen heikentyneen makrotalouden ympäristön, pandemian taloudellisten kustannusten hillitsemisen ja eläkeläisille maksettavien korvausten (ks. jäljempänä) lisäksi. Julkisen talouden kassavarat ovat yhä huomattavat, yli 31 miljardia euroa kesäkuun lopussa. Sijoittajien mielialan tukemiseksi on olennaisen tärkeää ylläpitää riittävää käteispuskuria ja kehittää kasvustrategiaa.

SOSIAALIHUOLTO

Viranomaiset ovat edistyneet yhdistetyn sosiaaliturvarahaston (EFKA) perustamisen viimeistelyssä (vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus). Muun muassa rahaston digitaalinen muuttaminen sähköiseksi e-EFKA-rahastoksi on tarkoitus panna täytäntöön vuoden 2020 loppuun mennessä. Julkisen sektorin ja lisäeläkerahastojen sulauttamisen ensimmäinen vaihe on jo pantu täytäntöön, ja työntekijöiden fyysiset siirrot, joita pandemia alkuaan viivästytti, on tarkoitus saattaa päätökseen vuoden loppuun mennessä. Tästä syystä sitoumusta lykätään vuoden 2020 loppuun. Seurantatoimet, mukaan lukien tiettyjen alueellisten toimistojen perustaminen, on tarkoitus saattaa päätökseen vuoden 2021 puoliväliin mennessä. Eläkehakemusten digitaalinen käsittely on edennyt pilottivaiheeseen, mutta viranomaiset uskovat, että tavoite, jonka mukaan 30 prosenttia pääeläkehakemuksista oli tarkoitus käsitellä digitaalisesti kesäkuun 2020 loppuun mennessä, on saavutettu.

Korkeimman hallinto-oikeuden viimeaikaisen päätöksen nojalla eläkeläiset, jotka ovat esittäneet maksuvaatimuksen, ovat oikeutettuja korvaukseen vuonna 2012 toteutetuista eläkkeiden vähennyksistä kesäkuusta 2015 toukokuuhun 2016 ulottuvan jakson osalta. Vaikka tuomioistuimen yksityiskohtaisen päätöksen julkaiseminen saattaa kestää viikkoja, on ilmoitettu, että korvaus kattaa 11 kuukauden pituisen ajanjakson, joka alkaa korkeimman hallinto-oikeuden edellisen päätöksen julkaisemisesta kesäkuussa 2015 ja päättyy vuoden 2016 uudistuksen täytäntöönpanoon toukokuussa 2016. Hallitus on päättänyt torjua mahdollisia tulevia oikeudellisia haasteita ja maksaa korvauksia kaikille yksityisen sektorin eläkeläisille heidän pääeläkkeidensä vähentämisen johdosta, riippumatta siitä, ovatko he esittäneet maksuvaatimuksen. Toimenpiteen kustannukset ovat 0,5 prosenttia suhteessa bkt:hen. Hallitus on myös sitoutunut maksamaan korvauksia julkisen sektorin eläkeläisille, kunhan tilintarkastustuomioistuimessa rinnakkain käsiteltävänä oleva asia saatetaan päätökseen, jolloin korvausten kokonaiskustannukset nousisivat 0,8 prosenttiin suhteessa bkt:hen. Tarvetta kattaa tämän lisäksi myös lisäeläkkeiden ja kausibonuksien aiemmat vähennykset selvennetään, kun tuomioistuimen yksityiskohtainen päätös on julkaistu. Korvaukset ovat kertaluontoisia eivätkä vaikuta eläkejärjestelmän nykyiseen toimintaan tai tuleviin eläkemenoihin. Viranomaisten mukaan tilintarkastustuomioistuimen toisen viimeaikaisen päätöksen, jonka mukaan miespuolisille virkamiehille, joilla on pieniä lapsia, taataan oikeus varhaiseläkkeeseen, vaikutukset jäävät vähäisiksi.

Keväällä 2020 puhjenneen koronaviruspandemian seurauksena viranomaiset ovat vahvistaneet merkittävästi terveydenhuoltojärjestelmää pandemian torjumiseksi, myös laajentamalla digitaalisten välineiden käyttöä. Samassa yhteydessä lisättiin tehohoitopaikkojen saatavuutta ja rekrytoitiin lähes 5 000 henkilöstön jäsentä, sekä lääkäreitä että hoitajia, ja edistettiin terveydenhuollon etäpalveluja. Näiden toimenpiteiden varhaisen toteuttamisen ansiosta Kreikka onnistui hillitsemään viruksen leviämistä ensimmäisen aallon aikana. Kreikassa otettiin myös käyttöön digitaalisia välineitä, joita voidaan käyttää vielä pandemian päätyttyäkin.

Perusterveydenhuoltojärjestelmän uudelleensuunnittelun täytäntöönpano, joka oli vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus, kestää kauemmin, koska on otettava huomioon joidenkin järjestelmän keskeisten osien toimittamiseen liittyvät muutokset ja väistämättömät viivästykset, jotka johtuvat tarpeesta hallinnoida pandemian torjuntaa. Lainsäädäntömuutokset ovat yhä luonnosteluvaiheessa, mutta ne on tarkoitus hyväksyä kevääseen 2021 mennessä. Vuonna 2018 aloitetun uudistuksen tavoitteena on luoda kattava perusterveydenhuoltojärjestelmä, jossa koko väestölle rekisteröidään pakollisesti potilaan ensimmäisenä yhteyspisteenä toimiva perhelääkäri, ja panna täytäntöön pakollinen portinvartijajärjestelmä. Saatavilla olevien tietojen mukaan suurin osa uudistuksen osista on tarkoitus suunnitella uudelleen, ja järjestelmän käyttöönotto on keskeytetty uuden toimitusmallin määrittämiseen asti. Viranomaisia kannustetaan nopeuttamaan pakollisten rekisteröinti- ja portinvartijajärjestelmien täytäntöönpanoa, jotka olisi sovitun mukaisesti säilytettävä kaikkien uusien järjestelmien keskeisinä osina, koska ne ovat perustavassa asemassa vakaan ja moitteettomasti toimivan perusterveydenhuoltojärjestelmän onnistuneen käyttöönoton kannalta. Niiden avulla autetaan varmistamaan yhtäläinen pääsy ja suojataan väestöä tarjontaan perustuvalta kysynnältä ja sen aiheuttamalta väistämättömältä taloudelliselta taakalta, joka on kasvava huolenaihe nykyisessä järjestelmässä. Viranomaiset aikovat jatkaa perusterveydenhuollon verkoston käyttöönottoa aikaisintaan keväällä 2021, kun otetaan huomioon lyhyen aikavälin tarve keskittää toimet nykyiseen haasteeseen vastaamiseen, jotta lisätään niiden käytettävissä olevien lääkäreiden määrää, joiden kanssa kansanterveysrahasto tekee sopimuksen. Uudistuksen merkitys on kasvanut koronaviruskriisin vuoksi, kun otetaan huomioon perusterveydenhuollon yksikköjen keskeinen rooli tuettaessa pandemian torjumiseksi tähän asti toteutettuja toimenpiteitä, mukaan lukien hiljattain ja nopeasti käyttöön otetut liikkuvat yksiköt (KOMY).

Keskitetyt hankinnat (vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus) ovat jo osittain käynnissä ja terveydenhuoltoalan hankinnoista vastaavan kansallisen terveydenhuoltoviranomaisen yleiset järjestelyt edistyvät, mutta niitä ei ole vielä saatettu päätökseen, mikä johtuu myös pandemian aiheuttamista viivästyksistä. Keskitettyjä tarjouskilpailuja pannaan tällä hetkellä täytäntöön pääasiassa alueellisesti; joitakin tarjouskilpailuja saatetaan päätökseen myös keskitetysti, joskin tämä koskee suurelta osin niitä, jotka on käynnistetty edellisen järjestelmän puitteissa. Kyseisen viranomaisen uutta oikeudellista kehystä koskeva säädösluonnos on viimeistelty, ja se on tarkoitus hyväksyä vuoden loppuun mennessä. Viranomaiset jakoivat myös vuonna 2020 käynnistettäviä hankintoja koskevan toimintasuunnitelman, jonka mukaan on edelleen mahdollista saavuttaa tavoite eli se, että sairaaloiden kokonaismenoista 40 prosenttia katetaan keskitetyillä hankinnoilla (vuoden 2022 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus). Viranomaisten tavoitteena on saavuttaa 30 prosenttia vuoden 2021 ensimmäiseen neljännekseen mennessä. EU:n toimielimet kannustivat viranomaisia lisäämään tukeaan uudistukselle käynnistämällä tammikuusta 2021 alkaen uudelleen hintojen seurantakeskuksen eli avoimuutta ja tehokkuutta lisäävän seurantavälineen toiminnan. Tällä hetkellä terveydenhuoltoviranomaisen tarvitsemien osaajien rekrytointi on edelleen haasteellista, mutta on mahdollista, että tässä saadaan apua uudesta oikeudellisesta kehyksestä, josta säädetään tulevien kuukausien aikana.

Terveydenhuoltoalan menoihin liittyvien takaisinperittävien määrien kasvu ja takaisinperinnän viivästymiset aiheuttavat huolta. Aiemmin hyväksyttyjen rakenteellisten toimenpiteiden vahvistaminen ja yhdenmukainen täytäntöönpano tukisivat tehokkuutta ja pääsyä laadukkaaseen terveydenhuoltoon. Tilannetta kuvastaa, että vuonna 2019 lääkeyhtiöiltä perittiin varoja 36 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018 ja lähes 65 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Yksityisten terveydenhuoltopalvelujen tarjoajien osalta takaisinperintä vuosien 2018 ja 2019 osalta on tarkoitus aloittaa

marraskuuhun 2020 mennessä. EU:n toimielimet kannustavat viranomaisia hyväksymään tarvittavaa sääntelyä, jotta saatetaan päätökseen lainsäädäntö- ja hallintomenettelyt, joita takaisinperinnän aloittaminen lokakuuhun 2020 mennessä edellyttää ja jotta suojataan takaisinperinnän finanssipoliittinen uskottavuus. Lisäksi olisi tarkistettava takaisinperinnän nykyistä määritelmää, jotta otetaan käyttöön riskinjakoa koskeva osatekijä ja lisätään kannustimia uusien takaisinperintöjen estämiseksi ja tarjontaan perustuvan kysynnän hillitsemiseksi, millä alennetaan palvelujen käyttäjiltä perittäviä kalliita maksuja.

Työmarkkinoille palaamista koskevan vähimmäistulojärjestelmän pilarin (kolmas pilari) suunnittelua mukautetaan koronaviruskriisin vuoksi, ja uudet puitteet on tarkoitus panna valtion laajuisesti täytäntöön (vuoden 2019 loppuun mennessä täytettävä erityissitoumus) syksyllä 2020 terveyden alaan liittyvästä kehityksestä riippuen. Vuoden 2019 aikana pantiin 32 kunnassa kaikkialla maassa täytäntöön pilottihanke, jonka tavoitteena oli varmistaa sosiaaliturvapalvelujen ja aktiivisia työmarkkinatoimenpiteitä koskevien palvelujen tarjoaminen. Pilottihankkeen havaintoja on arvioitu ottaen huomioon sen kansallinen täytäntöönpano vuonna 2020. Koronaviruspandemian vuoksi on kuitenkin ollut tarpeen sopeuttaa julkisen työvoimapalvelun (OAED) liiketoimintamenettelyjä uuteen tilanteeseen ja mukauttaa puolestaan uusien puitteiden kansallisen käyttöönoton edellytyksiä. Käyttöönotto olisi tarkoitus aloittaa syksyllä 2020.

Julkisen paikallisliikenteen tukijärjestelmän tarkistuksen arviointitutkimuksen osalta (vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus) uutta järjestelmää koskeva tarkistettu primaarilainsäädäntö hyväksyttiin heinäkuussa 2020. Syyskuussa 2020 hyväksyttävää sekundaarista lainsäädäntöä valmistellaan, ja sen tarkoituksena on mahdollistaa säännöllinen ja objektiivisiin kriteereihin perustuva tuetun julkisen liikenteen lippujen korvaaminen liikenteenharjoittajille Ateenassa ja Thessalonikissa.

Vammaisetuuksia koskevan järjestelmän uudistus, joka on vuoden 2019 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus, edistyy sitä koskevan aiemmin sovitun uudelleensuunnittelun mukaisesti, joskin sen päätökseen saattamisessa kestää kauemmin. Hyväksytty toimintapoliittinen asiakirja on tarkoitus julkaista syyskuussa 2020, ja pilottihanke olisi käynnistettävä vuoden 2021 alussa. Hakemusten käsittelyssä käytettävä sähköinen järjestelmä on nyt saatavilla kolmella alueella, mutta pandemia on vaikuttanut vammaisuuden arviointikeskusten toimintaan.

RAHOITUSSEKTORIN KEHITYS

Rahoitussektori on selvinnyt suhteellisen hyvin koronaviruspandemian ensimmäisistä vaikutuksista. Tästä on kiittäminen viranomaisten toteuttamia ja EU:n laajuisia toimia, joilla on varmistettu rahoituksen saatavuus kriisistä kärsineille yrityksille. Rahoitusmarkkinoiden likviditeetti ja talouden rahoitus on pysynyt ennallaan. Pankit kykenivät pitämään rahoituskustannukset kohtuullisina, vaikka pitkän aikavälin vakuudettoman rahoituksen kustannukset ovat nousseet. Tätä on edesauttanut eurojärjestelmän kohdennettujen pidempiaikaisten rahoitusoperaatioiden ehtojen helpottaminen ja eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuusvaatimusten tilapäinen helpottaminen – erityisesti Kreikan valtionvelkainstrumenttien hyväksyminen poikkeuksellisesti vakuuksina. Heinäkuun 2020 tietojen mukaan muille kuin finanssialan yrityksille myönnettävien pankkilainojen elpyminen on jopa nopeutunut. Lisäksi pankkilainojen myöntäminen muille kuin yhtiömuotoisille pienille yrityksille on alkanut lisääntyä nopeasti, mikä hillitsee kotitalouksille myönnettävien pankkilainojen jatkunutta supistumista. Tämä heijastelee sekä yritysten pyrkimystä luoda likviditeettipuskureita että

hätätukitoimenpiteiden maksujen aloittamista. Kreikkalaiset yritykset ovat hyötyneet Kreikan kehityspankin kahdesta järjestelystä eli uusien yrityslainojen takuujärjestelystä ja korkotukijärjestelystä. Ne ovat olleet erittäin kysyttyjä. Lisäksi elinkelpoiset yritykset – enimmäkseen pienet ja keskisuuret yritykset – ovat hyötyneet nykyisten hoidettujen lainojen suorista korkotuista. Näiden järjestelyjen odotetaan tukevan yrityksille myönnettävien lainojen kasvua tulevina kuukausina.

Käyttöön otetut velkamoratoriotoimet ja valvontaviranomaisen ilmoittama joustavuus rajoittavat pandemian vaikutuksia pankkien lainakirjojen laatuun tänä vuonna. Velkamoratoriotoimia on sovellettu yli 10 prosenttiin pankkien kokonaislainasalkusta. Toimet ovat tällä hetkellä voimassa 31. marraskuuta asti. Kirjattujen arvonalentumisten määrä kasvoi vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen tuloksissa merkittävästi neljällä järjestelmän kannalta merkittävällä pankilla, mutta luottotappiovarauksia koskevien tarpeiden koko laajuus tulee esille vasta moratoriotoimien päätyttyä. Tämä voi tarkoittaa tappioriskejä vuonna 2021. Varausten määrän lisääntyminen voi aiheuttaa lisää paineita Kreikan pankkien jo valmiiksi heikoille kannattavuusnäkymille.

Heikko kannattavuus ja tulevat arvopaperistamiskustannukset voivat aiheuttaa haasteita pankkien pääoma-asemalle lähitulevaisuudessa. Pankkien keskimääräinen ydinvakavaraisuussuhde laski 15,9 prosentista vuoden 2019 lopussa yhteensä 14,6 prosenttiin vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Suhde säilyi kuitenkin pääomavaatimusten mukaisena. Lasku johtui pääasiassa kunkin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä sovellettavien toiminnan vakautta koskevien siirtymäsääntöjen täytäntöönpanosta. Tulevaisuudessa pankkien pääoma-aseman on mukauduttava uusiin suunniteltuihin sääntelymuutoksiin ja järjestämättömien lainojen tuleviin arvopaperistamisiin keskipitkällä aikavälillä. Pankkien pääoman laatu on yhä heikko jaksotettujen verohyvitysten suuren määrän vuoksi, kun taas pankkien ja valtion välinen yhteys voi voimistua edelleen tulevina kuukausina.

Vaikka järjestämättömien lainojen määrä jatkoi vähenemistään vuoden 2020 alussa, koronaviruskriisin mahdolliset kielteiset vaikutukset omaisuuserien laatuun alkavat näkyä vasta moratoriotoimien päätyttyä. Kreikan järjestämättömien lainojen määrä jatkoi laskuaan vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Niiden osuus koko lainakannasta laski 39,6 prosenttiin maaliskuussa 2020. Sen odotetaan laskevan edelleen toisella vuosineljänneksellä, kun Hercules-järjestelmän ensimmäisen arvopaperistamisen[6] myönteiset vaikutukset näkyvät virallisesti. Pandemia vaikuttaa kuitenkin pankkien järjestämättömien lainojen vähentämisstrategioihin. Pankeilla on myös heikot sisäiset valmiudet järjestellä lainoja uudelleen siten, että se olisi kannattavaa.

Jäljempänä kuvattuja toimia seurataan ja arvioidaan osana finanssipolitiikan alaan kuuluvaa jatkuvaa sitoumusta:

- **Viranomaiset aikovat toimittaa pian parlamentille lainsäädäntöehdotuksen, jolla uudistetaan merkittävästi maksukyvyttömyyskehystä.** Uudessa

[6] Toimessa oli pääasiassa kyse järjestämättömistä vastuista koostuvan 7,5 miljardin euron salkun arvopaperistamisesta. Siinä hyödynnettiin 2,4 miljardin euron valtiontakauksia yhteensä 12 miljardin euron kokonaismäärärahoista, jotka ovat saatavilla Hercules-järjestelmän puitteissa. Lokakuussa 2019 käynnistetty ja 18 kuukautta käytössä oleva järjestelmä on avoin ja vapaaehtoinen kaikille pankeille. Kaksi muuta järjestelmän kannalta merkittävää pankkia etenee valmisteluissaan, joilla edistetään niiden suunnittelemia järjestelmään kuuluvia arvopaperistamisia, jotka on tarkoitus saattaa päätökseen vuoden 2021 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

maksukyvyttömyyssäännöstössä yhdistetään yrityksiä ja yksityisiä henkilöitä koskevat maksukyvyttömyysjärjestelmät ja saatetaan ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista annettu EU:n lainsäädäntö osaksi kansallista lainsäädäntöä. Sen kokonaistavoitteena on vauhdittaa veloista vapauttamista, mahdollistaa velkojille nopeampi velkojen takaisinmaksu ja suojella elinkelpoisia yrityksiä ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjä koskevien puitteiden avulla. Kansainvälisiin parhaisiin käytäntöihin perustuvien puitteiden odotetaan tehostavan uudelleenjärjestelyjä yksinkertaistamalla menettelyvaatimuksia ja sähköisen alustan käyttöä. Säännöstö tulee voimaan 1. tammikuuta 2021. Sitä varten on hyväksyttävä merkittävä määrä sekundaarilainsäädäntöä, jossa määritellään osa tähän uudistukseen liittyvistä näkökohdista. Lisäksi on toteutettava tietotekninen alusta. Molemmat ovat työn alla.

- **Viranomaiset eivät kuitenkaan jatkaneet pääasiallisten asuntojen suojajärjestelmää ja tuomioistuimen ulkopuolista lainojenhoitojärjestelyä. Sen sijaan ne perustivat haavoittuvaisille velallisille tarkoitettuja vaihtoehtoisia sosiaalisen suojelun järjestelmiä.** Pääasiallisten asuntojen suojajärjestelmä päättyi 31. heinäkuuta 2020 ja tuomioistuimen ulkopuolinen hoitojärjestely 30. huhtikuuta 2020. Hallitus ottaa käyttöön samanaikaisesti maksukyvyttömyyskehyksen uudistamisen kanssa myös uusia sosiaalipoliittisia työkaluja, joilla tuetaan haavoittuvaisia velallisia. Akordimenettelyssä haavoittuvaiset velalliset, joilla on pääasialliseen asuntoon liittyvä laina ja jotka ovat kärsineet äkillisestä tulojen menetyksestä, ovat oikeutettuja tilapäiseen tukeen, jolla tuetaan edelleen järjestämättömien lainojen vähentämistä ja vältetään uusien järjestämättömien lainojen kertyminen. Moraalikatoon liittyvien huolenaiheiden vuoksi tukea on tarjolla sekä hoidettujen että järjestämättömien lainojen haavoittuville velallisille laissa määritellyin ehdoin. Tämä ei kuitenkaan koske sellaisia velallisia, joiden lainat on irtisanottu yli vuosi sitten. Lisäksi säännöstössä otetaan käyttöön erityinen myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelmä. Sen puitteissa ongelmiin joutuneet ehdot täyttävät velalliset voivat jatkaa asumistaan pääasiallisessa asunnossaan vuokralaisina, jotka voivat saada tukea vuokran maksamiseen. Tällä järjestelyllä laajennetaan nykyistä vuokratukea. Se pannaan täytäntöön yksityisen sektorin toimijan välityksellä. Yksityinen sektori voi saada tarvittaessa valtiontakauksen rahoituksen saantinsa tueksi.

- **Viranomaiset toimittavat myös pian parlamentille toimenpiteet, joiden tarkoituksena on vauhdittaa kotitalouksien maksukyvyttömyystapausten käsittelyruuhkan purkamista. Käsittely on ruuhkautunut entisestään sen vuoksi, että tuomioistuinkäsittelyt keskeytettiin pandemian aikana.** Viranomaiset aikovat erityisesti ottaa käyttöön sähköisen alustan välityksellä etänä järjestettävien kuulemisten automaattisen uudelleenjärjestelyn ja yksinkertaistaa menettelyjä. Institutionaalisten velkojien käytettävissä on myös sähköinen alusta, jonka avulla ne voivat valvoa tukikelpoisuutta ja suodattaa pois strategiset laiminlyöjät. Tämän avulla ei ole kuitenkaan juuri onnistuttu käsittelyruuhkan purkamisessa. Käsittely on tällä välin ruuhkautunut entisestään, koska tuomioistuinkäsittelyt on keskeytetty koronaviruspandemian vuoksi. Pandemia on vaikuttanut kielteisesti tietojen saantiin siitä, miten käsittelyruuhka on kehittynyt vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Oikeusministeriön alaisuuteen äskettäin perustettu oikeusalan tilastotieteellinen yksikkö voi kuitenkin edistää tietotekniikan avulla tapahtuvaa luotettavien tietojen keräämistä, käsittelemistä ja yhdenmukaista esittämistä.

- **Viranomaiset aikovat ryhtyä toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on parantaa sähköisten huutokauppojen alustan toimivuutta ja käyttäjäystävällisyyttä ja helpottaa asiaankuuluvia prosesseja.** Toimenpiteet on määrä hyväksyä lokakuussa 2020.

Niiden mukaan huutokauppavirkailijoiden on ladattava arviointiraportin kopio ja kiinteistön valokuvat sähköisten huutokauppojen verkkosivustolle. Muihin toimenpiteisiin ryhdytään siviiliprosessilain tarkistamisen yhteydessä (ks. alla). Sähköisten huutokauppojen järjestäminen keskeytettiin, kun tuomioistuimet ja notariaatit olivat suljettuina koronaviruspandemian vuoksi. Huutokauppojen järjestäminen aloitettiin uudelleen 1. syyskuuta, mutta ne on määrä keskeyttää haavoittuvaisten velallisten osalta joulukuun 2020 loppuun mennessä tammikuussa 2021 voimaan tulevan maksukyvyttömyyslainsäädännön ja siihen liittyvien sosiaalipoliittisten toimenpiteiden vuoksi.

- **Viranomaiset ryhtyvät maksettaviksi vaadittujen valtiontakausten käsittelyruuhkan purkamisen osalta toimiin, joilla kurotaan kiinni kaikki pandemiasta johtuneet viivästykset. Viranomaiset sitoutuvat myös aikaistamaan edelleen yleistä käsittelyä ja maksuaikataulua.** Viranomaiset ovat korottaneet tavoitteitaan siitä, miten ne aikovat purkaa käsittelyruuhkan vuoden 2020 toisella puoliskolla. Niiden mukaan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana syntynyt ruuhka puretaan enemmän kuin kokonaan samalla kun vuoden 2020 kokonaistavoitetta korotetaan 33 prosenttia. Viranomaiset etenevät myös suunnitelmien mukaisesti kaikissa tarvittavissa rakenteellisissa parannuksissa, kuten sähköistä tiedostovarastoa koskevan ministerin päätöksen tarkistamisessa, yhteentoimivuudessa paikallisten verotoimistojen kanssa ja henkilöstön uudelleensijoittamisessa.

- **Siviiliprosessilain kohdennettujen tarkistusten hyväksyminen on käynnissä.** Lain laatimisesta vastaavan komitean on määrä toimittaa lainsäädäntöluonnos tammikuun 2021 loppuun mennessä, jotta tarkistettu säännöstö voitaisiin hyväksyä lokakuun 2021 loppuun mennessä ja jotta se tulisi voimaan suunnitelmien mukaisesti syyskuussa 2021. Tarkistuksilla korjataan muun muassa sähköisten huutokauppojen hinnanmuutospyyntöihin liittyvät ongelmat.

- **Toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi tehtävä jaksotettuja verohyvityksiä koskevan primaarilainsäädännön kohdennettu mukautus on toimitettu parlamentin käsiteltäväksi. Se on määrä hyväksyä pian.** Tavoitteena on suojella pankkien pääomien tappionkattamiskykyä kaikissa tapauksissa. Muut jaksotettujen verohyvitysten käyttöön (erityisesti kriisinratkaisussa) liittyvät tekniset ja menettelylliset näkökohdat selvennetään tarpeen mukaan sekundaarilainsäädännössä.

Kreikan rahoitusvakausrahasto tehosti toimiaan, joilla se tukee järjestelmän kannalta merkittäviä pankkeja, jotta ne saavuttaisivat järjestämättömien lainojen vähentämistä ja liiketoiminnan tehostamista koskevat tavoitteensa nykyisessä pandemiatilanteessa. Viranomaiset muuttivat rahaston ehdotuksen pohjalta rahastoa sääntelevää lakia. Sen tarkoituksena oli suojella rahaston omistusoikeuksia, mikäli järjestelmän kannalta merkittävissä pankeissa tapahtuu käynnissä oleviin arvopaperistamistoimiin liittyviä yhtiörakenteellisia muutoksia[7].

[7] Tämä lainsäädäntömuutos oli tarpeen, jotta voitiin poistaa oikeudellinen epävarmuus siitä, voiko rahasto käyttää kaikkia lakisääteisiä oikeuksiaan toimijoissa, jotka on perustettu sen seurauksena, että pankkeihin on täytynyt tehdä yhtiörakenteellisia muutoksia järjestämättömien lainojen tiettyjen laajamittaisten arvopaperistamisten vuoksi.

TYÖMARKKINAT

Viranomaiset ottivat kesäkuussa 2020 käyttöön uuden, laajemman tilapäisen lyhennetyn työajan järjestelmän (SYNERGASIA). Sen avulla yritykset voivat joustavammin mukauttaa työaikaansa ja työntekijät saavat korvauksen tekemättömistä työtunneista. Tämän järjestelmän odotetaan auttavan huomattavasti työmarkkinoita mukautumaan koronaviruspandemian aiheuttamiin häiriöihin. Järjestelmän arvioidaan maksavan 440 miljoonaa euroa. Sille voidaan myöntää rahoitusta uudesta eurooppalaisesta hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisestä tukivälineestä (SURE). Komissio on ehdottanut sen nojalla, että Kreikalle osoitettaisiin yhteensä 2,7 miljardia euroa rahoitustukea.

Nykyisen työlainsäädännön tiettyjä näkökohtia arvioidaan uudelleen ja nykyaikaistetaan työlainsäädännön kodifioinnin yhteydessä. Niihin kuuluvat uusia työn muotoja (kuten alustatyötä ja jakamistaloutta) sääntelevien uusien kehysten määrittäminen ja tarkastus- ja sovittelutehtävät toisistaan erottavien muutosten tekeminen Kansainvälisen työjärjestön suositusten mukaisesti. Työlainsäädäntö on määrä toimittaa parlamentin käsiteltäväksi lokakuussa 2020 ja kodifioida marraskuussa 2020.

Viranomaiset jatkavat kattavien koulutuspoliittisten suunnitelmiensa toteuttamista. Julkisten koulujen uudistus hyväksyttiin kesäkuussa 2020, ja ammatillisen koulutuksen osalta on edistytty merkittävästi. Julkisten koulujen parantamista koskevan säädöksen tavoitteena on muun muassa edistää pehmeitä taitoja, digitaalista lukutaitoa, vieraiden kielten oppimista ja kouluyksiköiden arvioimista. Samaan aikaan parhaillaan kehitettävänä olevalla kattavalla ammatillisen koulutuksen uudistuksella pyritään parantamaan koulutustarjonnan laatua, lisäämään tämän opintopolun valitsevien opiskelijoiden määrää ja yhdistämään ammatillinen koulutus ja elinikäinen oppiminen paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin. Työmarkkinaosapuolia kuullen valmistellun uudistuksen tavoitteena on luoda ammatillisia lyseoita, uusia opinto-ohjelmia ja parempia työmarkkina-analyyseja. Lisäksi tärkeä osa uudistusta on jatkokoulutusta tarjoavien laitosten akkreditointi ja laadunvalvonta. Viranomaiset tekevät osana uudistusta parannuksia myös oppisopimuskoulutusta koskevaan kehykseen.

TUOTEMARKKINAT JA KILPAILUKYKY

Viranomaiset jatkavat työtään talouden toimintaedellytyksiä parantavien merkittävien aloitteiden parissa. Niiden tarkoituksena on parantaa kilpailukykyä ja tukea talouden elpymistä koronaviruskriisin jälkeen. Tätä varten viranomaisten tavoitteena on viimeistellä pian uusi kasvustrategia, suorittaa uudistustoimenpiteitä keskeisillä politiikan aloilla yksityisen sektorin tuottavuuden lisäämiseksi ja saavuttaa kestävä kasvu.

Investointien lisensointia koskeva uudistus edistyy hyvin viivästyksistä huolimatta. Viranomaiset ovat toteuttaneet onnistuneesti sitoumuksensa tarkistaa/kumota haittaluokitus hyvissä ajoin ennen **vuoden 2021 puoliväliin mennessä täytettävän erityissitoumuksen** määräaikaa. Lisäksi:

- Tarkastuksia koskevan puitelainsäädännön täytäntöönpano (**vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus**) etenee vakaasti sovittujen painopistealueiden osalta, vaikka työtä riittää vielä jonkin verran. EU:n toimielimet ovat kannustaneet viranomaisia laatimaan aikataulun tämän työn loppuun saattamiselle ja myös kaiken tarvittavan mahdollistavan lainsäädännön hyväksymiselle seuraavan raportin antamiseen mennessä. Viranomaiset ovat sitoutuneet laajentamaan kehystä neljälle jäljellä olevalle alueelle vuoden 2021 loppuun mennessä. Sen täysimääräinen toteuttaminen olisi

merkittävä askel, sillä se vähentäisi ennakkotarkastusten tarvetta vaarantamatta terveys- ja turvallisuusvaatimuksia.

- Investointien lisensointimenettelyjen yksinkertaistaminen (**vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus**) etenee, mutta joitakin viivästyksiä on esiintynyt. Viranomaiset hyväksyivät primaarilainsäädännön yksinkertaistamisen alkutuotannon osalta. Sekundaarilainsäädäntöä on määrä hyväksyä pian. Yksinkertaistamisehdotuksia on annettu suurimmasta osasta muita jäljellä olevia aloja. Primaarilainsäädäntöä on tarkoitus hyväksyä pian. Viranomaisia kannustetaan laatimaan seuraavan raportin antamiseen mennessä aikataulu kaiken tarvittavan sekundaarilainsäädännön hyväksymiselle kaikkien alojen osalta sekä muutaman jäljellä olevan toiminnon yksinkertaistamiselle.

- Lisäksi tietoteknisen järjestelmän käyttöönotto investointeja koskevan lisensoinnin kehyksen tueksi (**vuoden 2019 loppuun mennessä täytettävä erityissitoumus**) on viivästynyt tarjouskilpailumenettelyyn liittyvien ongelmien vuoksi. Viranomaisten on kuitenkin määrä allekirjoittaa sopimus pian, jos tuomioistuimille ei tehdä uusia valituksia.

Rahoitustukiohjelmien nojalla käynnistetty keskeisten liiketoimintaympäristöä koskevien uudistusten täytäntöönpano jatkuu, mutta joillakin aloilla esiintyy viivästyksiä koronaviruspandemian vuoksi. Ulkoisten ympäristöarvioijien sertifiointia koskeva kehys on ollut tekeillä Euroopan vakausmekanismin ohjelmasta alkaen. Työ sen ja ulkoisten tarkastajien sertifiointia koskevan kehyksen laatimiseksi etene, mutta tarvittavaa sekundaarilainsäädäntöä ei ole hyväksytty. Viranomaiset tarkistavat myös teemamatkailu- ja maitomarkkinoita koskevia lisensointisäännöksiä. Tämä on erittäin myönteinen asia. Parempi koordinointi ja seuranta sekä investointeja koskevan lisensoinnin uudistamisen näkyvyyttä parantavat toimet tukisivat käynnissä olevaa täytäntöönpanoa.

Kreikan vientipotentiaalin ja tulevien suorien ulkomaisten investointien edistämistä koskeva uusi strategia on määrä julkistaa pian. Strategian tavoitteena on määrittää keskeiset alat ja vientimarkkinat tehokkaassa yhteistyössä asiaankuuluvien laitosten kanssa ja varmistaa sidosryhmien tavoittaminen. Edistyminen riippuu ulkoministeriön roolia selventävän lainsäädännön hyväksymisestä ja tarvittavien toiminnallisten rakenteiden luomisesta tietyillä aloilla. Viennin ja tuonnin integroitua yhden luukun järjestelmää koskevan tarjouskilpailun käynnistämistä on lykätty syyskuun loppuun pandemian vuoksi.

Viranomaiset etenevät vähitellen käynnistämällä lisätoimenpiteitä, joilla liiketoiminnan harjoittamista helpotetaan edelleen. Yksityisten yritysten on nykyisin rekisteröidyttävä sähköisessä keskitetyssä palvelupisteessä. Vähemmistösijoittajia suojelevaa kehystä puolestaan vahvistettiin useilla hallituksen jäsenten valintaa, nimittämistä ja arviointia koskevilla suojatoimilla ja lisäämällä julkistamisvaatimuksia.

Äskettäin päivitetyn kiinteistörekisterihankkeen etenemissuunnitelman täytäntöönpano on käynnistetty uudelleen koronaviruspandemian aiheuttamien viivästysten jälkeen. Ylemmän johdon nimitykset on tarkoitus saada pian päätökseen, yritysstrategian valmistelu etenee, ja kiinteistörekisteriarkistojen digitalisointia koskeva tarjouskilpailu on määrä käynnistää vuoden loppuun mennessä. Yhteensä 82 prosenttia Kreikan maaoikeuksista on kerätty. Oikeuksista 33 prosentin osalta on tehty kiinteistörekisterikartoitus. Se ei yllä **vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävän erityissitoumuksen** tasolle, sillä sen mukaan oikeuksista olisi kartoitettava 45 prosenttia. Maaoikeuksien kartoituksen odotetaan yltävän 35 prosenttiin lokakuuhun 2020 mennessä. Viranomaiset valmistelevat lainsäädäntöä seuraamuksista kansalaisille, jotka eivät ilmoita kiinteistöjään annettuun määräaikaan

mennessä. Oikeudenkäyntimenettelyjen vuoksi viivästyneiden viimeisten viiden kiinteistörekisterikartoitussopimuksen tekemisessä edistytään. Kreikan maarekisterin henkilöstömäärä on nyt riittävä, mutta pandemian vuoksi tarvitaan lisää aikaa kiinteistörekisteritoimistojen ja -sivutoimistojen perustamista varten. Lokakuun 2020 loppuun mennessä on tarkoitus lakkauttaa kuusi uutta kiinnitysrekisteritoimistoa ja avata yksi uusi kiinteistörekisteritoimisto (Traakia).

Kaikkien puuttuvien metsäkarttojen, joiden piti olla valmiita vuoden 2020 puoliväliin mennessä, julkinen esittely on viivästynyt, koska tuomioistuimen päätösten vuoksi on hyväksytty lainsäädäntöä, jolla korjataan maankäytön ongelmat. Tämän vuoksi koko kiinteistörekisterikartoitus voi viivästyä useita kuukausia. Sen on tällä hetkellä määrä valmistua toukokuuhun 2022 mennessä. EU:n toimielimet kannustivat Kreikan viranomaisia jatkamaan puuttuvien metsäkarttojen lataamista ja ratifiointia (ratifioidut kartat kattavat jo 53 prosenttia maan pinta-alasta) ja korjaamaan samalla puutteet ongelmallisten alueiden osalta. Viranomaiset vahvistivat, että metsäkarttojen ratifiointia ei peruta sellaisten valmistuneiden alueiden osalta, joihin ei kohdistu muutoksia. Kaikki loput kartat ladataan joulukuuhun 2020 mennessä.

Kreikan hallitus on jatkanut rakentavaa osallistumistaan kilpailunrajoitusta koskevan asian korjaamiseksi tehtyihin ehdotuksiin ja vuoden 2020 loppuun mennessä täytettävän erityissitoumuksen toteuttamista. Ehdotukset olisi toimitettava lopuksi Euroopan komissiolle markkinatestausta varten. Tämän vaiheen jälkeen korjaustoimet voidaan panna täytäntöön ja asian käsittely voidaan päättää. Keskusteluja käydään yhä parannuksista ehdotukseen, jonka mukaan Kreikan kansallisen voimalaitoksen kilpailijoille myönnettäisiin pääsy tiettyyn osuuteen sen peruskuorman tuotannosta. Ehdotukset koskevat myös läpinäkyvän valintaprosessin varmistamista, pienten toimijoiden pääsyä mekanismiin ja yksityiskohtaisia täytäntöönpanojärjestelyjä.

Energiasääntelyviranomainen ilmoitti, että sähkömarkkinoiden tavoitemallin käyttöönoton (vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus) määräpäivä on 1. marraskuuta. Määräpäivä vahvistettiin markkinoiden testaamiseksi suoritetun harjoittelujakson arvioinnin jälkeen. Siinä todettiin, että käyttöönottoa on lykättävä hieman alkuperäisestä suunnitelmasta, jonka mukaan käyttöönottopäivä olisi ollut 17. syyskuuta. EU:n toimielimet raportoivat pitkään odotetun tavoitemallin käyttöönotosta seuraavassa raportissa. Kolmen tavoitemalliin liittyvän markkinan (vuorokausimarkkinat, päivänsisäiset markkinat ja tasapainotus) käynnistäminen ja niiden vuorovaikutus jo käynnissä olevien termiinimarkkinoiden kanssa ovat valtava edistysaskel nykyaikaisten energiamarkkinoiden luomisessa ja tasoittavat tietä Kreikan liittymiselle naapurimaiden sähkömarkkinoille lähitulevaisuudessa.

Edistyminen jatkui myös Kreikan energiapolitiikan muilla aloilla. Tärkeää on se, että Kreikka hyväksyi kunnianhimoisen säädöksen, jolla edistetään sähköistä liikkumista. Se auttaa saavuttamaan Kreikan kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa vahvistetut tavoitteet. Luonnos yleissuunnitelmasta, jonka perusteella toteutetaan siirtyminen ruskohiilen käyttöön perustuvasta sähköntuotannosta, on valmis yleisön kuulemista varten. Koronaviruspandemian vuoksi kasvanut uusiutuvia energialähteitä koskevan erityistilin alijäämä herättää yhä huolta tulevaisuudessa. Kreetan ja Kreikan välisen rajayhdysjohdon rakennustyöt on käynnistetty. Se on tärkeä osa maan pitkäaikaista tavoitetta yhdistää saaret mantereeseen.

Liikennealalla viranomaiset ovat valmistelleet rautatiehankesuunnitelman, jonka avulla paikataan vuosien 2014–2020 liikenteen ja ympäristön toimenpideohjelman täytäntöönpanon viiveitä. Vastuussa olevat EU:n viranomaiset arvioivat suunnitelman. Kreikan julkisten rautatieyhtiöiden nykyaikaistaminen vahvistaisi entisestään EU:n tällä alalla tekemiä investointeja. Kansallinen liikenteen yleissuunnitelma on laadittu, ja infrastruktuuri- ja liikenneministeriö on hyväksynyt sen.

KREIKAN OMAISUUDENHOITOYHTIÖ (HELLENIC CORPORATION OF ASSETS AND PARTICIPATIONS) JA YKSITYISTÄMISET

Pandemia on tuonut uusia haasteita omaisuudenhoitoyhtiölle, mutta se on jatkanut työtään euroryhmän sitoumusten kattamilla keskeisillä aloilla. Strategisen suunnitelman täytäntöönpano (**jatkuva sitoumus**) jatkuu pandemian aiheuttamista vaikeuksista huolimatta. Lisäksi elokuussa laadittiin vuosien 2020–2022 liiketoimintasuunnitelmaluonnos, jonka omaisuudenhoitoyhtiön hallitus hyväksyi. Strategisen suunnitelman täytäntöönpanon seurannassa käytettäviä keskeisiä suorituskykyindikaattoreita on äskettäin mukautettu pandemian vaikutusten huomioon ottamiseksi. Myös niiden arvot määritettiin vuosiksi 2021 ja 2022. Valtionyhtiöiden hallitusten arviointi (**vuoden 2019 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus**) on käynnissä ja lähes valmis. Kreikan julkisen kiinteistöyhtiön hallussaan pitämä omaisuudenhoitoyhtiön kiinteistösalkku on kehittynyt aiempaa paremmin, mutta se ei vastaa vieläkään odotuksia. Julkinen kiinteistöyhtiö kärsii merkittävistä oikeudellisista haasteista. Ateenan olympiakeskuksen siirtäminen (**vuoden 2018 loppuun mennessä täytettävä erityissitoumus**) on osoittautunut hyvin monimutkaiseksi asiaksi, jossa on useita hallinnollisia ja hankintoihin liittyviä vaiheita.

Viranomaiset ovat jatkaneet tukeaan omaisuudenhoitoyhtiölle. Tähän on kuulunut valtionyhtiöille annettava tuki tilanteissa, joissa pandemian kielteiset vaikutukset ovat olleet vakavimpia (erityisesti Ateenan kaupunkiliikenneorganisaatiolle ja Kreikan postille), ja tuki Kreikan postin uudistussuunnitelmalle. Viranomaiset ovat tehneet yhteistyötä EU:n toimielinten kanssa päivitettyjen ministeritason ohjeiden laatimiseen liittyen. Nämä ohjeet on tällä hetkellä tarkoitus antaa vuoden 2020 kolmannella vuosineljänneksellä. Viranomaiset aikovat selventää niissä odotuksiaan omaisuudenhoitoyhtiön sijoitussalkun taloudellisista tuloksista. Viranomaiset ovat valinneet omaisuudenhoitoyhtiön uuden 5G-teknologiaan keskittyvän riskipääomarahaston hoitajaksi ja tehneet tiivistä yhteistyötä EU:n toimielinten kanssa sen rakennetta suunniteltaessa. Rahastoa hallinnoidaan täysin itsenäisesti omaisuudenhoitoyhtiön hallintotapaperiaatteiden mukaisesti. On tärkeää varmistaa, että omaisuudenhoitoyhtiön oikeuksia ja toimivaltuuksia suojellaan sen valvontaan sijoitettavien uusien rakenteiden tai toimijoiden osalta. Lisäksi viranomaiset totesivat koordinointimekanismin puitteissa aikovansa edetä julkisen palvelun velvoitteita rajatulle joukolle valtionyhtiöitä määrittävien tulossopimusten valmistelussa.

Koronaviruspandemia on vaikuttanut Kreikan yksityistämisrahastoon (TAIPED) kuuluvien liiketoimien edistymiseen, mutta suurinta osaa toimia on jatkettu kesäkuusta alkaen. Viivästykset käynnissä olevien liiketoimien suunnitellusta aikataulusta ovat olleet merkittäviä mutta rajallisia. Tämä on osittain sen ansiota, että rahasto jatkoi liiketoimia kypsyttäviä toimia pandemian aikana. Hallitus hyväksyi 10. syyskuuta omaisuuseräsuunnitelman säännönmukaisen päivityksen. Liiketoimia koskevissa erityissitoumuksissa, joiden määräaika on pian, on edistytty seuraavasti:

- **Hellinikon-projekti:** Viranomaiset ovat edelleen vahvasti sitoutuneita ja ryhtyvät tarpeellisiin toimiin liiketoimen päätökseen saattamisen edellytysten viimeistelemiseksi.

Viranomaiset ovat käynnistäneet nykyisten rakennusten purkamisen 3. heinäkuuta. Julkisten käyttäjien siirtäminen toiseen paikkaan on lähes valmis. Ainoastaan joitakin järjestelyjä on vielä tehtävä rakennuksissa pysyvien käyttäjien osalta. Helmikuussa 2020 sovitusta Hellinikonin alueen jakamisesta on säädetty tällä hetkellä sitovassa asiakirjassa. Liiketoimen saattaminen päätökseen on vielä kesken, kunnes kasinolupien myöntämistä koskevasta tarjousmenettelystä hallinnollisiin toimiin liittyen nostetut oikeudenkäynnit ja muut oikeudenkäynnit saadaan päätökseen. Asiasta on määrä keskustella syys- ja lokakuussa 2020. Kasinoa koskeva oikeudenkäynti on jo osittain ratkaistu valtion hyväksi, mutta toisen oikeusjutun käsittely on yhä kesken: viranomaiset odottavat, että lopullinen päätös tehdään pian.

- **Alimosin venesataman toimilupa:** Toukokuussa tehdyn toimilupasopimuksen jälkeen liiketoimi olisi pitänyt päättää 120 päivän kuluessa. Rahaston hallintoneuvosto jatkoi 3. syyskuuta 120 päivän määräaikaa 50 lisäpäivällä (30. lokakuuta 2020 asti), jotta liiketoimen saattamiseen päätökseen olisi riittävästi aikaa.

- **Hellenic Petroleum:** Koska ensimmäinen tarjouskilpailu raukesi vuoden 2019 puolivälissä ja yhtiön markkina-arvo laski merkittävästi, rahasto katsoi aiheelliseksi lykätä liiketoimen käynnistämistä myöhempään ajankohtaan.

- **Ateenan kansainvälisen lentoaseman 30 prosentin osuuden myynti:** Tarjouspyyntömenettely eteni hyvin ennen koronaviruspandemiaa. Silloin yhdeksällä sijoitusosapuolella oli kelpoisuus edetä sitovien tarjousten vaiheeseen. Sitovien tarjousten jättämisen määräaikaa kuitenkin lykättiin pandemian lentoliikennealalle aiheuttamien vaikutusten vuoksi. Rahasto päättää seuraavista askeleista, kun tilanne paranee. Se ei tapahdu todennäköisesti ennen vuotta 2021.

- **Julkinen kaasuyhtiö (DEPA):** Joulukuussa 2019 käynnistetty Depa Infrastructure -yksikön tarjouskilpailu ja tammikuussa 2020 käynnistetty Depa Commercial -yksikön tarjouskilpailu herättivät suurta kiinnostusta sijoittajien keskuudessa. Kesäkuussa 2020 rahaston hallitus päätti edetä sitovien tarjousten vaiheeseen molempien liiketoimien osalta.

- **Egnatia:** Yksityistämisprosessi jatkui, mutta siinä edistyttiin vaihtelevasti. Osa avoimista kysymyksistä, kuten huoltoasemien rakentamiseen liittyvä epävarmuus ja vaarallisiksi luokiteltujen siltojen kunnostamiskustannukset, on saatu ratkaistua. Viimeisten kolmen kuukauden aikana ei ole kuitenkaan juuri edistytty puuttuvien tietulliasemien rakentamisen loppuun saattamisessa ja tarvittavissa töissä, jotta puuttuville 14 tunnelille voitaisiin myöntää toimilupa. EU:n toimielimet kannustavat viranomaisia edistymään merkittävästi näissä asioissa seuraavan raportin laatimiseen mennessä.

- **Alueelliset satamat:** Pandemiasta johtuvan viivästyksen jälkeen rahasto päätti kesäkuussa käynnistää tarjouspyyntömenettelyn Alexandroúpolin ja Igoumenítsan satamien osakkeiden myynnistä ja Kavalan sataman monikäyttöisen terminaalin alitoimiluvasta.

JULKISHALLINTO JA DIGITAALINEN HALLINTO

Ylemmän johdon nimitykset julkisella sektorilla jatkuvat. Toimivaltuuksia siirretään tehokkaasti poliittiselta tasolta ei-poliittiselle tasolle. 13 kansliapäällikköä on nimitetty. Valintamenettely muuttoliike- ja turvapaikka-asioiden ministeriön viimeisen toimen täyttämiseksi on määrä saattaa pian päätökseen. Ministeriön johtajien nimittämisprosessi on

tarkoitus käynnistää pian uudelleen. Valintalautakuntiin kuuluu nyt myös äskettäin nimitetty kansliapäällikkö. Julkisen sektorin toimijoiden ylemmän johdon toimien yhdenmukaisen valintaprosessin määrittämistä koskevien säännösten luonnokset on valmisteltu. Ne on määrä hyväksyä syyskuussa, ja niiden on tarkoitus tulla voimaan lokakuussa 2020. Vakavista viivästyksistä kärsineeseen EU:n rakennerahastojen hallinnointiin osallistuvien johtajien valintaprosessiin on tarkoitus saada selvyys ennen EU:n varojen uutta ohjelmakautta (2021–2027). Toimivaltuuksia on siirretty tehokkaasti poliittiselta tasolta ei-poliittiselle tasolle. Tämä on merkittävä uutuus, josta säädettiin vuoden 2019 valtion toimeenpanolaissa, joka on pantu tehokkaasti täytäntöön sen tultua voimaan helmikuussa 2020. Viranomaiset harkitsevat myös uusien toimivaltuuksien siirtämistä.

Henkilöstöhallinnon järjestelmän kehittämisessä on edistytty hyvin tällä arviointikaudella. Se on vuoden 2019 loppuun mennessä täytettävä erityissitoumus, jonka odotetaan valmistuvan vuoden 2020 loppuun mennessä. Siinä laaditaan muun muassa digitaaliset organisaatiokaaviot ja tehtävänkuvaukset yleisen hallinnon osalta. Pandemian vuoksi määrätyt sulkutoimet ovat vaikuttaneet prosessiin, mutta siinä on edistytty yleisesti ottaen hyvin. Elokuuhun 2020 mennessä yli 1 500 julkisyhteisöä oli laatinut digitaalisen organisaatiokaavionsa. Niiden osuus on noin 80 prosenttia kaikista julkisyhteisöistä ja 85 prosenttia niiden työntekijöistä. Joukossa on suurin osa suurista julkisyhteisöistä. Suurimman osan jäljellä olevista suuremmista julkisyhteisöistä on määrä saada organisaatiokaavionsa valmiiksi lokakuun 2020 loppuun mennessä. Tehtävänkuvauksen ja toimenhaltijan välillä oli yhteys 75 prosentissa toimista. Viranomaisten tarkoituksena on vahvistaa tällainen yhteys kaikkien julkisyhteisöjen toimien osalta vuoden 2020 loppuun mennessä.

Siviilihenkilöstön ylimmän valintalautakunnan kapasiteettia lisäävä uudistus on määrä hyväksyä marraskuussa. Uudistuksella otetaan käyttöön johdonmukainen ja yhtenäinen rekrytointimenettely. Viranomaiset tekevät myös kattavan arvioinnin liikkuvuusjärjestelystä. Tältä osin 80 virkamiehen sulkemisen liikkuvuusjärjestelyn ulkopuolelle mahdollistanut äskettäinen säännös[8] herättää huolta, sillä sen vaarana on tilapäisiä palkkausmenettelyjä koskevan ennakkotapauksen luominen.

Koronaviruspandemia on viivästyttänyt hieman uuden kodifiointilain antamista yhtenäistä työlainsäädäntöä varten (vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus). Viranomaiset aikovat hyväksyä lait marraskuuhun 2020 mennessä. Viranomaiset ovat hyödyntäneet kodifiointiprosessin tarjoaman tilaisuuden arvioida uudelleen ja nykyaikaistaa tietyt työlainsäädännön osa-alueet, kuten uudet työn muodot ja työsuojeluviranomaisten roolin, mikä on ollut erittäin myönteistä (ks. edellä).

Kodifioinnin keskuskomitea on edistynyt lainsäädännön kodifioinnissa useilla aloilla sen jälkeen, kun se perustettiin uudelleen toukokuussa 2020. Se viimeisteli ja julkaisi lainsäädännön kodifioinnin oppaan heinäkuussa ja valmisteli luonnoksen vuotuiseksi kodifiointisuunnitelmaksi vuodeksi 2021. Toimi on tarkoitus hyväksyä syyskuussa. EU:n toimielimet kannustivat viranomaisia sisällyttämään suunnitelmaan puolueiden rahoituksen lainsäädäntökehyksen. Kesäkuussa 2020 käynnistettiin tarjouskilpailu, joka liittyy kansallisen portaalin perustamiseen lainsäädännön kodifiointia varten (vuoden 2022 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus). Sopimus on määrä allekirjoittaa vuoden loppuun mennessä.

[8] EUVL A 148, 31.7.2020, 86 artikla.

Vakituisen henkilöstön palkkaaminen on viivästynyt pandemian vuoksi, ja toisaalta tilapäisiä toimia ei ole vielä vähennetty muuttamalla niitä vakituisiksi. Suurin osa uusista vakituisista työntekijöistä on palkattu julkisen terveydenhuoltojärjestelmän, sotilaskoulujen ja riippumattoman julkisista tuloista vastaavan viranomaisen vahvistamista varten. Vakituista henkilöstöä palkataan vuonna 2020 joka tapauksessa noin 40 prosenttia suunniteltua vähemmän, kun taas tilapäisen henkilöstön määrä säilyi vakaana vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla vuosi sitten vallinneeseen tilanteeseen verrattuna. Tilapäisten toimien suunniteltu vähentäminen muuttamalla ne vakituiseksi henkilöstöksi on määrä toteuttaa syyskuun 2020 loppuun mennessä – vähintään vakituiseen työsuhteeseen palkatun opetushenkilöstön osalta. EU:n toimielimet kannustavat viranomaisia panemaan odotetut vähennykset täytäntöön jäljellä olevien tilapäisten toimien osalta seuraavan arviointikauden aikana. Viranomaiset tekevät tämän rinnalla kattavan analyysin tilapäisestä henkilöstöstä. Sen odotetaan valmistuvan lokakuuhun 2020 mennessä. Tarkoituksena on vähentää vakituisia toimia ja suunnitella vuotuinen enimmäismäärä tilapäisille työntekijöille vuoden loppuun mennessä.

Ministeriöiden välinen komitea, jonka tehtäväksi on annettu palkkataulukon ja rekrytointimenettelyjen keskusvalvonnan lisääminen, on perustanut kolme työryhmää. Niiden on tarkoitus keskittyä tarkan yleiskatsauksen luomiseen kaikista palkkoihin ja palkkaukseen liittyvistä säännöksistä, jotta ministeriöiden välinen komitea voi esittää ehdotuksia siitä, miten yhtenäistetystä palkkataulukosta ja rekrytointimenettelyistä poikkeamista voidaan vähentää.

Julkishallinnon ja koko talouden kunnianhimoinen digitaalinen muutos on yhä viranomaisten keskeinen painopiste. Ne aikovat julkaista pian näiden toimien tueksi uuden kattavan kansallisen digitaalistrategian (”digiraamatun”) julkista kuulemista varten. Strategiassa on tarkoitus laatia suunnitelma noin 300 hankkeesta ja vahvistaa salkun hallintajärjestelmä hankkeiden täytäntöönpanon seurantaa varten. Painopiste on digitaalisten taitojen parantamisessa, liiketoimien digitalisoinnissa, julkisten tietoteknisten järjestelmien yhteentoimivuuden ja luotettavuuden parantamisessa ja yhteenliitettävyyden puutteiden korjaamisessa. Viranomaiset ovat myös toimittaneet innovatiivisen ehdotuksen ekosysteemin kehittämisestä 5G-teknologioiden teollisesta käytöstä (ks. edellä).

Useita hankkeita on jo käynnissä. Viranomaiset ovat saaneet valmiiksi prosessien yksinkertaistamista koskevan kansallisen ohjelman, jonka avulla pyritään helpottamaan kansalaisten ja yritysten hallinnollista taakkaa. Julkisessa gov.gr-portaalissa on tällä hetkellä noin 610 palvelua eli yli 110 palvelua enemmän kuin edeltävän arvioinnin aikaan. Suunnitelmien mukaan siihen lisätään vielä noin 40 uutta palvelua. Pian on tarkoitus hyväksyä uusi digitaalisen hallinnon säädös, jolla luodaan kattava oikeudellinen kehys digitaalipolitiikkaa varten. Siinä käsitellään myös digitaalista infrastruktuuria ja yhteenliitettävyyttä koskevia kysymyksiä. Viranomaiset ovat myös suorittaneet paikkatietojen digitoinnin ensimmäiset vaiheet.

OIKEUSLAITOS JA KORRUPTION TORJUNTA

Siirtyminen oikeudellisten asiakirjojen pakolliseen sähköiseen arkistointiin ja käsittelyyn on käynnissä. Viranomaiset ovat laatineet luettelon digitalisointialoitteista. Syyskuun 2020 loppuun mennessä suoritettaviin tehtäviin kuuluvat useiden maksukyvyttömyyteen liittyvien todistusten konsolidointi sekä sähköisen rikosrekisteriotteiden ja sähköisten avioerotodistusten myöntäminen. Lisäksi toimet ovat käynnissä digitaalisten allekirjoitusten jakelumekanismin toteuttamiseksi. Se tehostaa ja nopeuttaa merkittävästi ilmoitusten antamista ja parantaa oikeusvarmuutta.

Yhdennetyn oikeusasioiden hallintajärjestelmän toisen vaiheen tarjouspyyntömenettely (vuoden 2020 puoliväliin mennessä täytettävä erityissitoumus) on nyt määrä saada päätökseen joulukuuhun 2020 mennessä. Menettelyä laajennettiin koronaviruspandemian aiheuttamien häiriöiden vuoksi. Viranomaiset arvioivat lähetettyjä tarjouksia. Hanke on määrä saada päätökseen 36 kuukauden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta.

Viranomaiset hyväksyivät lainsäädäntöä erityisjaostojen perustamisesta siviili- ja hallintotuomioistuimiin ja etenevät useiden muiden tärkeiden aloitteiden toteuttamisessa. Niiden avulla parannetaan oikeuslaitoksen tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Erityisjaostojen perustaminen Ateenan ja Thessaloníkin siviili- ja hallintotuomioistuimiin mahdollistaisi muun muassa taloudellisesti merkittävien tapausten käsittelyn. Lainsäädäntö mahdollistaa myös erityisjaostojen perustamisen suurempiin hallintotuomioistuimiin ja tiettyihin käräjäoikeuksiin kotitalouden maksukyvyttömyyttä koskevien asioiden osalta. Täydellinen raportti kyseisen lainsäädännön soveltamisesta on määrä antaa lokakuun 2020 loppuun mennessä. Viranomaiset hyväksyivät myös tilintarkastustuomioistuimeen liittyvän prosessilain ja etenevät oikeuslaitoksen henkilöstöä koskevan lain ja tuomarien asemaa ja tuomioistuinten organisaatiota koskevan lain hyväksymisessä. Nämä kaikki lait sisältävät säännöksiä, joiden on määrä parantaa oikeuslaitoksen toimintaa ja edesauttaa muiden oikeuslaitosta koskevien uudistusten onnistumista. Pakollinen sovittelu tuli täysimääräisesti voimaan 1. heinäkuuta 2020. Asiaankuuluvien toimenpiteiden käyttöönottoa koskeva toimintasuunnitelma on määrä hyväksyä marraskuuhun 2020 mennessä. Lisäksi viranomaiset hyväksyivät lainsäädäntöä tilastotietoja keräävän JustStat-yksikön perustamista varten kesäkuussa 2020 ja suunnittelevat laativansa asiaankuuluvan sekundaarilainsäädännön joulukuuhun 2020 mennessä.

Kansallisen korruption vastaisen suunnitelman tulokset ovat rohkaisevia. Merkittävä viimeaikainen askel oli kansallisen tarkastus- ja vastuuvelvollisuuskysymysten koordinointielimen (ESOEL) perustaminen kesäkuussa 2020. Sen tehtävin kuuluu korruption torjunnan koordinointi kansallisen läpinäkyvyysviranomaisen alaisuudessa. Terveydenhuollon ja julkisten hankintojen alalla kehitetään useita alakohtaisia korruption vastaisia suunnitelmia, jotka tehostavat muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen varojen hallinnointia. Kansallinen läpinäkyvyysviranomainen vahvisti tehtäviinsä kuuluvaa tietoisuuden lisäämistä koskevaa pilaria ja on edistynyt julkisten sisäisen valvonnan järjestelmien, kansallisen integriteettijärjestelmän ja lobbaustoiminnan sääntelyn parantamisessa. Viranomaisen pitäisi olla täysin toimintakunnossa marraskuussa 2020. Viranomaiset ovat perustaneet komitean, joka valvoo lahjonnan vastaisten valtioiden ryhmän (GRECO) antamien suositusten täytäntöönpanoa, mutta hanke viivästyy todennäköisesti pandemian vuoksi.

Raportti poliittisten puolueiden rahoituksesta vuonna 2018 on julkaistu, ja sen perusteella on määrätty ensimmäistä kertaa sakkoja yhdeksälle poliittiselle puolueelle. Tämä on merkittävä askel kohti läpinäkyvyyden lisäämistä politiikassa. Raportissa kerrotaan yksityiskohtaisesti tutkituista väärinkäytöksistä. Komitean työ vuonna 2019, jolloin järjestettiin useammat vaalit, viivästyi koronaviruspandemian vuoksi. Se on tarkoitus aloittaa lokakuussa 2020.